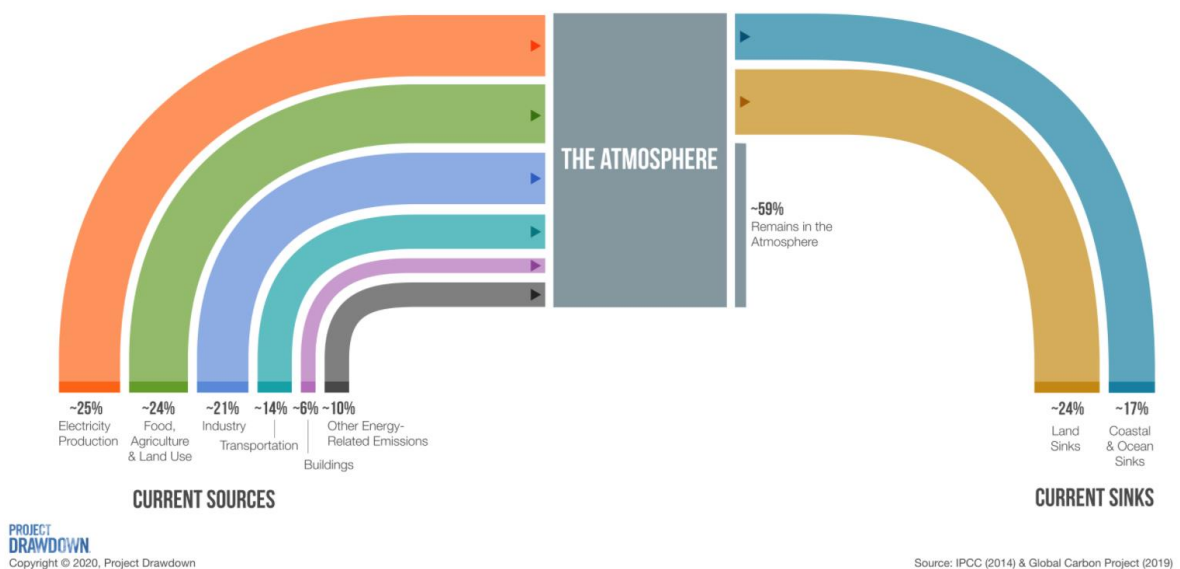

Sessie 5: Duurzame energie en CO2

Is duurzame energie een onderdeel van circulair inkopen? Wij vinden van wel, want het uitstoten van CO2 is niet circulair. Waarom niet? Omdat we door het verbranden van fossiele grondstoffen zoals gas en benzine CO2 uitstoten in de atmosfeer waardoor deze grondstof niet meer herbruikbaar is op korte termijn (tenzij deze wordt afgevangen). Je zou kunnen zeggen dat bomen en planten deze CO2 weer opnemen. Maar we blijken zoveel CO2 uit te stoten dat dit niet meer het geval is en we met een CO2 deken de aarde verwarmen. En fossiele grondstof betekent dat de aardolie en aardgas er jaren over hebben gedaan om te ontstaan. Is het dan circulair om deze grondstof in je verbrandingsmotor in korte tijd te gebruiken voor het verwarmen van onze gebouwen of voortbewegen van je voertuig. Dit moet anders en in deze sessie hebben we een aantal voorbeelden hoe we met de inkoopvraag bewustzijn kunnen vergroten en de transitie versnellen.

EMISSIONS SOURCES & NATURAL SINKS

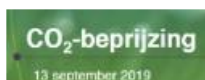

Maar eerst het huiswerk. Tijdens de vorige sessie hebben we van ondernemer Eduardo Lebbink van Rework made in Holland, gehoord dat de meeste electromotoren aan het einde van hun leven naar de schroot gaan. Dood zonde want deze kunnen vaak weer hergebruikt worden na reparatie of als onderdeel een nieuw leven vinden in een nieuwe electromotor.

Uit de antwoorden van de deelnemers komt naar voren dat het planmatige onderhoud belangrijk is om het energieverbruik tijdens het gebruik te beperken dit is dan ook opgenomen in de contracten. Leveranciers worden ook gevraagd om mee te denken een mooi voorbeeld is de leverancier voor zwembad pompen die ze heeft gecoat om weerstand te voorkomen waardoor minder energie nodig is tijdens het gebruik. Ook wordt er slim gestuurd met frequentieregelaars en timers om onnodige draaiuren te voorkomen, slim uitgelijnd en gekoeld. Over toekomstige waarde van materialen is nog niet veel opgenomen. Sommige leveranciers hebben een takeback programma's. Arriva gaf aan dat ze bouwen aan een ZE (zero-emissie) lab in werkplaats Heerlen. Hier gaan ze in de toekomst de batterijen van bussen repareren en refurbishen. Tevens zijn ze aan het bekijken / monitoren om met smart charging de levensduur van de batterijen te verlengen.

Tijdens deze sessie hebben we drie onderwerpen om CO₂ emissies te minimaliseren en daarmee een belangrijke bijdrage te leveren aan klimaatverandering (SDG13) en hernieuwbare energie (SDG7):

1. Klimaatfonds over CO₂ Beprijzing
2. Provincie Zeeland over CO₂ uitvraag voor adviesdiensten
3. Provincie Limburg Additionaliteitsuitvraag inkoop energie

CO₂ achtergrond

<https://klimaatverbond.nl/weekvanlokaalklimaatbeleid/klimaatfonds/>

Klimaatwet – doel: CO₂-reductie

- Doel klimaatwet:
 - 49% - 55% CO₂-reductie t.o.v. 1990 in 2030
 - 95% CO₂-reductie in 2050

Realiseren van reductie middels volgend proces:

The diagram illustrates a five-step process for CO₂ reduction: 1. LCA (Life Cycle Assessment) represented by a circular flow diagram; 2. CO₂-voelafdruk (CO₂ footprint) represented by buildings and a cloud; 3. Energieverbruik (Energy consumption) represented by a house and a power plug; 4. Klimaatplan (Climate plan) represented by a circular diagram with various colored segments; 5. Monitoring represented by a data dashboard with multiple charts and tables.

CO₂ achtergrond

Wat is nodig voor CO₂-beprijzing?

- Eenduidige prijs;
- Normenkader (niet ontwikkeld);
- Auditkader (accountants zijn nog in discussie);
- Beschikbaarheid data (organisaties zijn niet ingericht om klimaatdata vast te leggen);
- Volledigheid van data (niet op orde, ontwikkeltraject);
- Betrouwbare data (nog onvoldoende geborgd).

Conclusie:

- CO₂-beprijzing voor nu nog niet geschikt voor aanbesteding, wellicht over 5 jaar.
- Oplossing andere tools.

Uit de informatie van het klimaatverbond blijkt dat CO₂ beprizen nog lastig is vanwege het ontbreken van o.a. een normenkader en betrouwbare data. Gebruik andere tools is het advies.

Kim Barentse (inkoper bij provincie zeeland) vertelt over de wijze waarop zij CO2 uitvragen bij adviesdiensten. Vanuit het MVI plan waarvoor Provincie Zeeland een Europese innovatie prijs heeft gewonnen worden leveranciers actief betrokken om bij te dragen aan de Duurzame Ontwikkelingsdoelen (SDGs). Kim vertelt aan de hand van 3 voorbeelden: uitzendkrachten, adviesvraag voor slimme mobiliteit en het beeldloket wat er is uitgevraagd en wat ze geleerd hebben.

Maatschappelijk Verantwoord Inkopen

Provincie Zeeland hecht grote waarde aan maatschappelijk verantwoord inkopen en heeft daarvoor ook een actieplan 2021-2024 vastgesteld. Dit plan is te vinden op [Dashboard 2021 2024 PZ - Maatschappelijk Verantwoord Inkoop Platform \(mviplatform.nl\)](#). Het plan is gebaseerd op de [Sustainable Developmentgoals \(SDG's\)](#) zoals deze zijn geformuleerd door de Verenigde Naties.

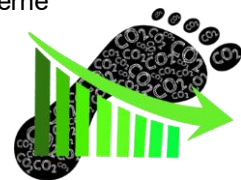
Dit betekent dat we bij iedere inkoop aan jou als leverancier vragen aan welke SDG doelen je bijdraagt door op duurzame wijze jouw opdracht te realiseren. Aan de winnaar van de aanbesteding zal worden gevraagd om een CO2 footprint berekening te maken vooraf en bij oplevering van de opdracht met daarin aangegeven hoeveel CO2 u uitgestoten heeft voor het uitvoering van de opdracht. Daarin zien we de uitstoot van het gebruik van jouw kantoorgebouw (incl. thuiswerkenergie) (warmte en elektra) en het gebruik van verschillende vervoermiddelen met hun uitstoot voor de reizen die je voor de uitvoering van de opdracht maakt. De uitstoot aangeven in totale aantal kg uitgestoten voor de uitvoering van de opdracht.

De footprint gegevens van de uitvoering van de opdracht worden gebruikt om een benchmark op te stellen van gemiddelde uitstoot per advies uur of € opdracht en gebruikt om bij volgende opdracht eventueel striktere eisen aan de uitstoot voor opdrachten voor de Provincie Zeeland te stellen.

We gebruiken als Provincie Zeeland onze invloed om de uitstoot van de provincie zelf, alsook de uitstoot van de door de provincie gecontracteerde partijen, omlaag te brengen in lijn met de doelstellingen voor reductie van de uitstoot van Nederland en Europa.

Leerlessen en aandachtspunten

- Tip: plan van aanpak CO2-reductie uitvoeringseis voor de winnaar, niet aan iedere inschrijver vragen
- Het gesprek over CO2-reductie aan gaan met de winnaar
- Interne organisatie: Wie voelt zich verantwoordelijk voor het CO2 gedeelte, wie controleert de ingediende stukken en wie zorgt dat het geborgd wordt?
- Projectleiders/interne aanvrager moeten gefaciliteerd worden. Zij voelen zich (niet altijd) verantwoordelijk
- Bekijk per aanbesteding wat passend is en bespreek dit ook met de interne aanvrager
- Wij zijn nu data aan het verzamelen om later in Eisen om te zetten
- Standaard teksten (zie vorige dia) in onze formats van aanbestedingen

Yves Schonmacker vertelt over de inkoop van elektriciteit en gas die in de markt is gezet voor de periode 2021-2024 voor 8 provincies samen.

Levering duurzame elektriciteit 2020 – 2024 Provincies

- Gewenste outcome aanbesteding: het via een Collectief afsluiten van een overeenkomst met één energieleverancier voor de levering van *additioneel* in Nederland duurzaam opgewekte elektriciteit in de periode 2020 t/m 2024.
- Doelstellingen aanbesteding:
 - Realiseren continuïteit in de levering van duurzame elektriciteit en vermindering van administratieve lasten;
 - Leveren bijdrage aan de totstandkoming van meer duurzame opwekcapaciteit in Nederland;
 - Voldoende flexibiliteit om duurzame initiatieven te ontplooiën, zoals: realiseren van energiebesparing, zelf opwekken van elektriciteit en zelf verwerven van GvO's;
 - Het met de Opdrachtnemer ontwikkelen van kennis (bijv. via pilotprojecten) om per 2030 100% duurzame elektriciteit te verbruiken zonder inzet van fossiele brandstoffen.

provincie limburg

Door de oorlog van Rusland tegen Oekraïne zijn veel overheden er achter gekomen dat er een groot deel van de huidige gas toelevering uit Rusland afkomstig is. Een belangrijke les is dat je door geen eisen te stellen aan de herkomst van het gas onbedoeld betrokken kan zijn bij instabiliteit in de wereld en negatief bijdraagt aan SDG17. Maar ook het bewustzijn dat leveringszekerheid te maken heeft met stabiliteit in de wereld.

We beëindigen de sessie met een quiz van milieucentraal om te toetsen hoeveel we weten.

<https://www.milieucentraal.nl/klimaat-en-aarde/klimaatverandering/quiz-klimaatquiz/>

Quiz: Klimaatquiz

Leestijd: 1 minuut

Klimaatquiz

Hoe klimaatbewust ben jij?
Beantwoord 9 vragen en ontdek
ben jij een expert of sta je voor
aan?

Doe de quiz →

De volgende sessie is 5 maart om 9.30 tot 11.30 (Roermond)